

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

PHẠM QUANG BÌNH

**MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO MỨC SỐNG
CHO CÁC HỘ DÂN SAU KHI BỊ THU HỒI ĐẤT
NÔNG NGHIỆP TẠI CÁC XÃ VÙNG VEN THÀNH PHỐ
VIỆT TRÌ, TỈNH PHÚ THỌ**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN, 2013

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

PHẠM QUANG BÌNH

**MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO MỨC SỐNG
CHO CÁC HỘ DÂN SAU KHI BỊ THU HỒI ĐẤT
NÔNG NGHIỆP TẠI CÁC XÃ VÙNG VEN THÀNH PHỐ
VIỆT TRÌ, TỈNH PHÚ THỌ**

**Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ
Mã số: 60.34.01**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. PHÍ VĂN KỶ

THÁI NGUYÊN, 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả đã nêu trong luận văn có nguồn gốc rõ ràng, trung thực, xuất phát từ tình hình thực tế thu hồi đất và mức sống của các hộ dân bị thu hồi đất nông nghiệp tại các xã vùng ven thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ.

Tác giả luận văn

Phạm Quang Bình

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập và nghiên cứu hoàn thành luận văn, đề tài: **"Một số giải pháp nhằm nâng cao mức sống cho các hộ dân sau khi bị thu hồi đất nông nghiệp tại các xã vùng ven thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ"**. Tôi luôn nhận được sự giúp đỡ tận tình quý báu của nhà trường, các thầy, cô giáo, bạn bè, gia đình và nông nghiệp.

Tôi xin bày tỏ lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc đến:

Ban Giám hiệu trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên, các quý thầy cô giáo đã tạo điều kiện cùng với sự tận tình giảng dạy, giúp đỡ động viên tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Đặc biệt, tôi xin trân trọng cảm ơn TS. Phí Văn Kỳ đã tận tình hướng dẫn trong quá trình tôi thực hiện đề tài.

Trân trọng cảm ơn Ban giám hiệu, các thầy cô giáo trường Đại học Công nghiệp Việt Trì, Lãnh đạo Ủy ban nhân dân thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ đã tạo điều kiện thuận lợi về mọi mặt cho tôi được tham gia và hoàn thành khóa đào tạo thạc sỹ chuyên ngành Quản lý kinh tế.

Trong quá trình nghiên cứu, dù đã cố gắng thật nhiều, nhưng do kinh nghiệm nghiên cứu còn hạn chế, nên đề tài không tránh khỏi những thiếu sót. Tác giả mong nhận được sự cảm thông và góp ý của quý thầy, cô giáo, đồng nghiệp và những người quan tâm đến đề tài này.

Thái Nguyên, tháng 2 năm 2013

Tác giả luận văn

Phạm Quang Bình

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Những đóng góp của đề tài	3
5. Bố cục của Luận văn	4
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU.....	5
1. Công nghiệp hóa, đô thị hóa và tác động của nó đến việc làm của người dân.....	5
1.1.1. Công nghiệp hóa, hiện đại hóa và đô thị hóa.....	5
1.1.2. Sự cần thiết phải thu hồi đất để phục vụ công nghiệp hóa, đô thị hóa.....	9
1.2. Khái niệm về mức sống và các chỉ tiêu đánh giá về mức sống	16
1.2.1. Các chỉ tiêu đánh giá về mức sống	17
1.3. Các nhân tố ảnh hưởng tới mức sống.....	30
1.3.1. Những yếu tố thuộc về địa lý tự nhiên và yếu tố dân cư, con người....	30
1.3.2. Những yếu tố thuộc về kinh tế xã hội	30
1.3.3. Những yếu tố thuộc tâm lý, sức khỏe, giáo dục.....	32
1.4. Kinh nghiệm của một số địa phương giải quyết ổn định đời sống và phát triển kinh tế sau thu hồi đất.....	32
1.4.1. Ở tỉnh Bắc Ninh	32
1.4.2. Ở huyện Văn Giang, tỉnh Hưng Yên.....	33
Số hóa bởi Trung tâm Học liệu – Đại học Thái Nguyên	http://www.lrc-tnu.edu.vn/

Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	38
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	38
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	38
2.2.1. Phương pháp chọn điểm nghiên cứu.....	38
2.2.2. Phương pháp thu thập thông tin	39
2.2.3. Phương pháp tổng hợp thông tin.....	41
2.2.4. Phương pháp phân tích thông tin	41
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	41
Chương 3: THỰC TRẠNG VỀ MỨC SỐNG CỦA NGƯỜI DÂN SAU KHI BỊ THU HỒI ĐẤT NÔNG NGHIỆP TẠI CÁC XÃ VÙNG VEN THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ, TỈNH PHÚ THỌ THỜI KỲ 2010 - 2012.....	44
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	44
3.1.1. Khái quát chung về thành phố Việt Trì.....	44
3.1.2. Quá trình di dời giải toả và tái định cư ở thành phố Việt Trì	45
3.2. Thực trạng thu hồi đất nông nghiệp và mức sống của người dân sau thu hồi đất tại các xã vùng ven thành phố Việt Trì giai đoạn 2010-2020.....	50
3.2.1. Thực trạng thu hồi đất nông nghiệp và lao động tại các xã vùng ven thành phố Việt Trì 2010-2020 (lấy điểm nghiên cứu ở ba xã: Trung Vương, Hy Cương và Dữu Lâu)	50
3.2.2. Đánh giá tác động của vấn đề thu hồi đất nông nghiệp đến thực trạng mức sống của người dân tại các xã vùng ven thành phố Việt Trì từ năm 2010-2012.....	57
Chương 4: MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO MỨC SỐNG CHO CÁC HỘ DÂN SAU KHI BỊ THU HỒI ĐẤT NÔNG NGHIỆP TẠI CÁC XÃ VÙNG VEN THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ, TỈNH PHÚ THỌ ...	74
4.1. Định hướng quy hoạch phát triển thành phố Việt Trì đến năm 2020	74
4.1.1. Quy hoạch phát triển Thành Phố.....	74
4.1.2. Dự báo biến động đất thu hồi cho CNH- HĐH và Đô thị hóa và Số hóa bởi Trung tâm Học liệu – Đại học Thái Nguyên	http://www.lrc-tnu.edu.vn/

Tác động qui hoạch đến mức sống các hộ dân	76
4.1.3. Các mục tiêu phấn đấu về đời sống cho hộ gia đình sau khi bị thu hồi đất sản xuất.....	78
4.2. Một số giải pháp nhằm nâng cao mức sống cho các hộ dân sau khi bị thu hồi đất nông nghiệp.....	79
4.3. Một số kiến nghị.....	92
4.3.1. Kiến nghị với địa phương	92
4.3.2. Kiến nghị với Nhà nước	93
KẾT LUẬN	97
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	100

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

BHXH	:	Bảo hiểm xã hội
CCKT	:	Cơ cấu kinh tế
CNH	:	Công nghiệp hóa
ĐTH	:	Đô thị hóa
HDH	:	Hiện đại hóa
KHCN	:	Khoa học công nghệ
TĐC	:	Tái định cư

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Địa điểm và cỡ mẫu	41
Bảng 3.1. Tỷ lệ số hộ nông dân và diện tích đất nông nghiệp bị thu hồi xã Trung Vương các năm 2010 - 2012	51
Bảng 3.2. Tỷ lệ số hộ nông dân và diện tích đất nông nghiệp bị thu hồi xã Hy Cương các năm 2010-2012	51
Bảng 3.3. Tỷ lệ số hộ nông dân và diện tích đất nông nghiệp bị thu hồi phường Dữu Lâu các năm 2010 - 2012	52
Bảng 3.4. Tỷ lệ lao động của các hộ bị thu hồi đất.....	52
Bảng 3.5. Số lượng và tỷ lệ về hồ sơ của mẫu điều tra.....	57
Bảng 3.6. Cơ cấu lao động theo ngành nghề, việc làm của người dân bị thu hồi đất nông nghiệp giai đoạn 2010-2012 (n = 210)	58
Bảng 3.7. Thu nhập bình quân theo đầu người 1 tháng theo giá thực tế của các hộ sau thu hồi đất nông nghiệp các năm 2010 - 2012	59
Bảng 3.8. Tổng thu nhập của hộ gia đình và đầu người/tháng	61
Bảng 3.9. Tháp phân tầng mức sống theo thu nhập năm 2012.....	62
Bảng 3.10. Thu nhập đầu người/tháng theo độ dài thời gian sau thu hồi đất năm 2012.....	63
Bảng 3.11. Mức chi tiêu bình quân năm 2012	65
Bảng 3.12. Bảng tương quan giữa nhóm tuổi chủ hộ với thu nhập và chi tiêu bình quân đầu người/tháng của hộ gia đình.....	65
Bảng 3.13. Cơ cấu chi tiêu cho đời sống của hộ gia đình trước và sau khi bị thu hồi đất nông nghiệp	68
Bảng 3.14. So sánh điều kiện nhà ở trước và sau tái định cư của các hộ gia đình bị thu hồi đất	69
Bảng 3.15 So sánh đo dùng lâu bền trước và sau tái định cư của các hộ gia đình bị thu hồi đất	70

Bảng 3.16. Tình hình GD - ĐT của người lao động trước và sau THĐ	71
Bảng 3.17. Tình hình sử dụng dịch vụ y tế của người lao động trước và sau THĐ	72
Bảng 4.1. Dự báo quỹ đất thu hồi trong giai đoạn đến năm 2020	76